

รายงานการประชุม
คณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑

วันอังคารที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๔.๓๐ น.- ๑๖.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล

.....

ผู้เข้าประชุม

๑. นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรม
แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	รองประธานกรรมการ
ทำหน้าที่ประธานการประชุม
๒. นายขจร มุกมีค่า
ผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม
แทน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๓. นายการุณ สกุลประดิษฐ์
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๔. นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม กรรมการ
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	
๕. ว่าที่ ร.ต.พิเชียน ลิมป์หวังอยู่ กรรมการ
ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย	
๖. แพทย์หญิงอัมพร เบญจพลพิทักษ์ กรรมการ
รองอธิบดีกรมอนามัย
รักษาราชการแทน อธิบดีกรมอนามัย
แทน อธิบดีกรมอนามัย	
๗. นางศรีพา ปานกุล
ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณองค์การบริหารรูปแบบพิเศษและรัฐวิสาหกิจ
รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๔
แทน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๘. นางสาวนิจสุตา อภินันท์ธารณ์
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
แทน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และรองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๙. นางสาวสุดสาคร สิงห์ศรีไว กรรมการ
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ
แทน ปลัด กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	
๑๐. นางสาวกนกอร ศักดาเดช กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร	

๑๑. นางสาวรินศิริ ทองคำ กรรมการ

หัวหน้าฝ่ายห้องสมุดมีชีวิต

แทน ผู้อำนวยการสำนักงานอุทยานการเรียนรู้

๑๒. นางสาวสิริกร มณีรินทร์ กรรมการ

๑๓. นางชมัยกร บางคมบาง กรรมการ

๑๔. นายปรารพ เหล่าวานิช กรรมการ

๑๕. นายจรัญ หอมเทียนทอง กรรมการ

๑๖. นายประดิษฐ์ โพธิ์ว กรรมการ

รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และเลขานุการร่วม

แทน อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๑๗. นายทวี เสริมภักดีกุล

กรรมการ

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และเลขานุการร่วม

แทน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๘. ว่าที่ร้อยเอก อาคิส เขยกลิ่น กรรมการ

ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

และเลขานุการร่วม

แทน เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายวิษณุ เครืองาม ประธานกรรมการ ตัดภารกิจเร่งด่วน

๒. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรรมการ ตัดภารกิจ

๓. ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กรรมการ ตัดภารกิจ

๔. นางเอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ กรรมการ ตัดภารกิจ

๕. นายปรเมศวร์ มินศิริ กรรมการ ตัดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางพิมพ์วิ วัฒนวรานุกร

ที่ปรึกษากรมส่งเสริมวัฒนธรรม ด้านการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์

๒. นางปรียาภา คณิตพันธ์

ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผล กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๓. นางสาวเยาวนิศ เต็งไตรรัตน์

ผู้อำนวยการกลุ่มประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๔. นางสาวภา คักดา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕. นายнан หงษ์วิวัฒน์

เหรียญกษาปณ์ผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย

๖. นางสาวทิพย์สุดา สินชวาลวัฒน์

เลขาธิการสมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย

๗. นายมนัส สุวรรณรินทร์

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๘. นางสาวนริสา ณ นคร

ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ สำนักงาน กศน.

๙. นายวัชรพล คัดโนภาส

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑๐. ว่าที่ร้อยตรี พิทักษ์ ดาววัน

สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑๑. นางประภาภรณ์ จังพานิช

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กรมอนามัย

๑๒. นางสาวหทัยรัตน์ พันตาวงษ์

ผู้ประสานงานแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส.

๑๓. นางสาวปนัดดา แพรสิดำ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๑๔. นายวรพล กลิ่นสุคนธ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๑๕. นางสาวทิพวรรณ พูลเอียด

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

และผู้เข้าร่วมประชุมอีก ๑๒ ท่าน

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรม ได้รับมอบหมายจาก นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รองประธานกรรมการ ให้ปฏิบัติหน้าที่แทน และ กล่าวเปิด การประชุม แทนนายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ ซึ่งติดภารกิจเร่งด่วน และมอบฝ่ายเลขานุการดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุม

นายประดิษฐ์ โปธิว รอง อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้รับมอบหมายจากอธิบดี กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ให้ปฏิบัติ หน้าที่แทนในฐานะฝ่าย เลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า นางเอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ กรรมการ ขอลาประชุม เนื่องจากติดภารกิจ และการประชุมในวันนี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ได้มอบหนังสือวารสารวัฒนธรรม จำนวน ๒ ฉบับ (ปีที่ ๕๙ ฉบับที่ ๒ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๑ และฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๑) และสมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่าย หนังสือแห่งประเทศไทย ได้มอบหนังสือ UREAD เพราะผลิบานจึงตื่นรู้ ให้แก่คณะกรรมการ บูรณาการการ ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่าน

นายเจริญ หอมเทียนทอง กรรมการ และอดีตนายก สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่าย หนังสือแห่งประเทศไทย ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า หนังสือ UREAD เพราะผลิบานจึงตื่นรู้ เป็นหนังสือที่ภายใน บรรจุเรื่องราวของหนังสือเล่มอื่นไว้อีกหลายสิบเล่ม โดยผ่านการเลือกสรรและนำมาพูดถึงจาก บุคคลระดับประเทศและเจ้าของธุรกิจในแวดวงต่างๆ รวมทั้งหมด ๑๔ ท่าน ซึ่งแต่ละท่านได้บอกเล่า ประสบการณ์จากการอ่านหนังสือ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการอ่านให้แก่ทุกคน อาทิ คุณไพฑูรย์ ดำรงชัย ธรรม ท่าน ว. วัชรเมธี คุณบัณฑิต อึ้งรังษี เป็นต้น นี่คือการอ่านที่เป็นรูปธรรมที่สุด เพราะการอ่านทำให้ พวกเขาเติบโตเช่นในวันนี้

มติที่ประชุม รับทราบ

/ระเบียบวาระ...

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑

นายประดิษฐ์ โปชีว รอง อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่ ฝ่ายเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งเวียนรายงานการประชุม คณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑ ให้คณะกรรมการฯ ทุกท่าน พิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ แล้ว โดยมีคณะกรรมการฯ ขอแก้ไข จำนวน ๒ ท่าน คือ ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นางสุกัญญา งามบรรจง รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ขอแก้ไขรายงานการประชุม หน้า ๑๑ บรรทัดที่ ๑๔ จาก “...ซึ่งจำเป็นต้องติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานต่อไป” เป็น “...ซึ่งจะต้องติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานต่อไป” และหน้า ๑๕ ย่อหน้า ๖ จาก “...ได้กำหนดเป้าหมายการอ่านในทุกวัย เพื่อให้แต่ละเขตพื้นที่ การศึกษาเสนองบประมาณมา โดยเป้าหมายการอ่านในช่วงปฐมวัย ไม่น้อยกว่า ๖ เล่ม ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ไม่น้อยกว่า ๑๒ เล่ม ประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ไม่น้อยกว่า ๑๔ เล่ม มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ไม่น้อยกว่า ๒๐ เล่ม ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มากกว่า ๒๐ เล่มต่อปี อ่านวันละ ๒๐ นาที และขยายเป้าหมายการอ่านเพิ่มมากขึ้น...” เป็น “...ได้กำหนดเป้าหมายการอ่านของนักเรียน โดยแบ่งเป็นระดับต่างๆ คือ เด็กปฐมวัยอ่านเฉลี่ยวันละ ๑๐ นาที ไม่น้อยกว่า ๖ เล่มต่อปี เด็กระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ อ่านเฉลี่ยวันละ ๓๐ นาที ไม่น้อยกว่า ๑๒ เล่มต่อปี เด็กระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ อ่านเฉลี่ยวันละ ๖๐ นาที ไม่น้อยกว่า ๑๔ เล่มต่อปี เด็กระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ อ่านเฉลี่ยวันละ ๙๐ นาที ไม่น้อยกว่า ๒๐ เล่มต่อปี และเด็กระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ อ่านเฉลี่ยวันละ ๑๒๐ นาที มากกว่า ๒๐ เล่มต่อปี...” และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นางชมัยกร บางคมบาง) ขอแก้ไขหน้า ๙ บรรทัดที่ ๑๐ จาก “...ซึ่งการอ่านและการเขียนก็เป็นการเยียวยาวิธีการหนึ่ง...” เป็น “ ...ซึ่งการอ่านและการเขียนก็เป็นการเยียวยาวิธีการหนึ่ง...” ซึ่งฝ่ายเลขานุการ ได้ดำเนินการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อทราบ

วาระที่ ๓.๑ (ร่าง) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

นายประดิษฐ์ โปชีว รอง อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่ ฝ่ายเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า มติคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑ มอบหมายฝ่ายเลขานุการรับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ โดยให้ยกเลิกคำสั่ง คณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ ๑/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ และคำสั่งคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ ๒/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการเมืองแห่งการอ่าน ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ และปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการฯ ให้มีความเหมาะสมและเหลือเพียงชุดเดียว โดยมอบหมายนางสิริกร มณีรินทร์ ทำหน้าที่ประธาน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเป็นไปอย่าง ต่อเนื่องและ มีประสิทธิภาพ ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้หารือองค์ประกอบของคณะกรรมการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บท

/ส่งเสริม...

ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ร่วมกับนางสิริกร มณีรินทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ดังนี้ นางสิริกร มณีรินทร์ ทำหน้าที่ ประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ ได้แก่ ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน อาทิ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมราชทัณฑ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กรมอนามัย สำนักงาน คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สำนักงานอุทยานการเรียนรู้มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ทำหน้าที่บูรณาการ/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนแม่บท ส่งเสริมวัฒนธรรม การอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และเสนอแนะโครงการ /กิจกรรม นำร่องเพื่อ รณรงค์ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ต่อคณะกรรมการบูรณาการการ ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้ รวมทั้งกำกับ ติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการบูรณาการฯ ทราบเป็นระยะ

ซึ่งที่ประชุมได้ให้ความคิดเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

นางสิริกร มณีรินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า ขอเพิ่มเติมองค์ประกอบของ คณะอนุกรรมการฯ โดยเพิ่มท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (นายวีระ โรจน์พจนรัตน์) เป็นที่ปรึกษา โดยการแต่งตั้งโดยชื่อ เนื่องจากท่านเป็นผู้ที่มีคุณูปการในด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

นายประดิษฐ์ โปธิว รอง อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กล่าวเพิ่มเติมว่า ในส่วนของ องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ ลำดับที่ ๑๘ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะคราวประชุม (คราวละไม่เกิน ๓ คน) นั้น คณะอนุกรรมการฯ สามารถเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการประชุมเฉพาะคราวได้ในแต่ละครั้ง คราวละไม่เกิน ๓ คน

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการเพิ่มเติมองค์ประกอบของ คณะอนุกรรมการฯ คือ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (นายวีระ โรจน์พจนรัตน์) เป็นที่ปรึกษา โดย การแต่งตั้งโดยชื่อ

วาระที่ ๓.๒ โครงการ “ห้องสมุดกำลังใจ”

นางสิริกร มณีรินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รายงานต่อ ที่ประชุม เกี่ยวกับโครงการ ห้องสมุดกำลังใจ ว่า โครงการห้องสมุดกำลังใจ เป็นการดำเนินงานของ มูลนิธิสถาบันพัฒนาการเรียนรู้ ร่วมกับ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ (ศอ.บต.) วิทยาลัยชุมชน และเรือนจำในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ จัดทำโครงการนำร่องห้องสมุดกำลังใจให้ปัญญาใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้ (จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส) เพื่อจัดพื้นที่ทางปัญญาในเรือนจำ โดยใช้หนังสือในการสร้างกำลังใจและแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ต้องขังสตรี ตลอดจนกลุ่มเด็กติดผู้ต้องขัง กลุ่มเด็กและเยาวชนในเรือนจำ พร้อมทั้งกิจกรรมพหุวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการ เรียนรู้และการฝึกอาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ ให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคม ได้อย่างปกติสุข

โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อให้การอ่านและการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งที่สร้างกำลังใจและ แรงบันดาลใจให้แก่สตรีและเด็กผู้ต้องขังในพื้นที่ชายแดนใต้ให้สามารถก้าวเดินต่อไปได้ในอนาคต และเป็นการ นำร่องการจัดพื้นที่ทางปัญญาในเรือนจำด้วยกิจกรรมพหุวัฒนธรรมเพื่อเตรียมผู้ต้องขังสตรีและเยาวชนสู่ชีวิต ที่ดีขึ้นเมื่อพ้นโทษ รวมทั้งนำร่องการออกแบบจัดตั้งห้องสมุดสำหรับสตรีและเด็กผู้ต้องขัง เพื่อถอดบทเรียนและ ขยายผลในพื้นที่อื่นต่อไป และการสร้างกิจกรรมและปฏิสัมพันธ์สร้างสรรค์ในพื้นที่พหุวัฒนธรรม

สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย กลุ่มผู้ต้องขังสตรี กลุ่มเด็กติดผู้ต้องขัง กลุ่มเด็กและเยาวชนในเรือนจำในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ (จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส)

แนวทางการดำเนินงาน ประกอบด้วย

๑) การจัดประชุมเตรียมการ และหาแนวทางการดำเนินการร่วมกันของเครือข่าย โดยการศึกษาและ วิเคราะห์ข้อมูล ผู้ต้องขัง ได้แก่ จำนวนผู้ต้องขังสตรีและเยาวชน อายุ อาชีพ สาเหตุที่ต้องขัง สถานะของผู้ต้องขัง สุขภาพ พฤติกรรมในเรือนจำ งานอดิเรกและความสนใจ รวมทั้งสำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาตั้งห้องสมุดและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ด้านอาชีพ

๒) รับสมัคร จิตอาสา และคัดเลือกนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนที่สนใจ เข้าร่วมเป็นจิตอาสา ในโครงการ การจัดอบรมจิตอาสา โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับกฎระเบียบของเรือนจำ หลักสิทธิมนุษยชน และสิทธิเด็ก จิตวิทยา และการออกแบบกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และการฝึกอาชีพ

๓) การคัดเลือกหนังสือที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการและวัยของผู้ต้องขัง สตรีและเด็ก รวมทั้งจัดหาชั้นหนังสือ สถานที่หรือมุม อ่านหนังสือในพื้นที่เรือนจำ เพื่อเปิดพื้นที่การอ่านให้ กำลังใจ โดย จิตอาสาเข้าไปจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่กลุ่มเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ เดือนละ ๒ ครั้ง และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้เกิดการรับรู้ของสังคม โดยผ่านช่องทางออนไลน์และโซเชียลมีเดีย

๔) การ ติดตามประเมินผล เพื่อ นำผลที่ได้ รับมาปรับให้พื้นที่อ่านหนังสือในเรือนจำ สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

เป้าหมายการดำเนินงาน ประกอบด้วย เป้าหมายเชิงคุณภาพ ได้แก่ ๑) การถอดบทเรียน เป็นคู่มือปฏิบัติการเปิดพื้นที่การอ่านการเรียนรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายเด็กและสตรีในเรือนจำ เพื่อนำไปปรับใช้ ในพื้นที่เรือนจำอื่น ๆ ๒) มีพื้นที่สำหรับการอ่านและการเรียนรู้สำหรับสตรีและเด็กในเรือนจำที่เป็นต้นแบบ ๓) เกิด พื้นที่สร้างสรรค์ปัญหาที่ค้ำใจถึงวัฒนธรรมที่แตกต่างในเรือนจำ ๔) เกิดจิตอาสานักศึกษาในพื้นที่ พหุวัฒนธรรมที่พร้อมเข้าไปทำกิจกรรมสร้างสรรค์ในเรือนจำ ๕) ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับ จากการอ่านและการเรียนรู้ ไปเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ ภายหลังพ้นโทษ และ ๖) ประชาชนเข้าใจ และเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้ก้าวไปในอนาคตต่อไป

สำหรับเป้าหมายเชิงปริมาณ ได้แก่ ๑) ห้องสมุดในเรือนจำใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้ (จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส) มีหนังสือที่หลากหลายและเหมาะสมกับช่วงวัย จำนวนไม่ต่ำกว่า ๖๐๐ เล่ม (เรือนจำละ ๒๐๐ เล่ม) ๒) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้บริการอ่านหนังสือและค้นคว้าจำนวนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๖๐ ๓) จิตอาสานักศึกษาที่ผ่านการอบรมความรู้ จำนวนไม่ต่ำกว่า ๓๐ คน ๔) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของจิตอาสา จำนวนไม่ต่ำกว่า ๓๐ ครั้ง (เรือนจำละ ๑๐ ครั้ง) และ ๕) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ด้านอาชีพ ที่จัดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย จำนวนไม่ต่ำกว่า ๓๐ ครั้ง (เรือนจำละ ๑๐ ครั้ง)

ทั้งนี้ เมื่อศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ (ศอ.บต.) จัดโครงสร้างเสร็จก็จะเริ่ม ดำเนินการต่อไป โดยหวังว่าจะทำห้องสมุดกำลังใจนี้ถาวรแต่ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เนื่องจากพระองค์ทรงมีความสนพระทัยและให้ความสำคัญกับเด็กและสตรี

ซึ่งที่ประชุมได้ให้ความคิดเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรม แทนรองประธาน กรรมการ ทำหน้าที่ประธานการประชุม กล่าวว่า การดำเนินงานใช้งบประมาณจากแหล่งใด

/นางสิริกร...

นางสิริกร มณีรินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า สำหรับงบประมาณในการดำเนินงานจะใช้งบประมาณจาก ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ (ศอ.บต.) ในการจัดซื้อหนังสือและชั้นหนังสือ และนักศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนที่เข้าร่วมเป็นจิตอาสา

นายการุณ สกุลประดิษฐ์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า เห็นด้วยกับโครงการนี้ และสำนักงาน กศน. เป็นหน่วยงานที่มีความผูกพันกับเรือนจำ การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ ดังนั้น จึงเห็นว่าจะร่วมกันดำเนินการ และควรให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยเริ่มต้นขับเคลื่อนจาก ๓ จังหวัด ชายแดนใต้ (จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส) เพื่อผลักดันให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และขยายผลในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

แพทย์หญิงอัมพร เบญจพลพิทักษ์ รองอธิบดีกรมอนามัย กล่าวว่า เห็นด้วยกับท่าน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถ้าหากให้โอกาสกับผู้ต้องขังหญิงทั่วทั้งประเทศได้ก็จะเป็นสิ่งที่ดี และความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ซึ่งสร้างร่วมกันได้ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมีหนังสือและเอกสารแนวทางปฏิบัติเพื่อสุขภาพ และความร่วมมือจากศูนย์อนามัยและศูนย์สุขภาพจิตในการติดตามดูแล ถือเป็นโอกาสในการดำเนินงานร่วมกันในพื้นที่ ซึ่งกรมอนามัยยินดีร่วมกันสนับสนุน

นางชมัยกร บางคมบาง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า อย่างไรก็ตาม ควรเริ่มต้นจากผู้ต้องขังหญิงก่อน เพราะสะดวกและง่ายต่อการดำเนินการ ซึ่งตนเองได้เคยเข้าไปอบรมผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถาน หญิงนครราชสีมา อำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ต่อเนื่องนาน ๓-๔ เดือน และได้เคยเข้าไปอบรมผู้ต้องขังชาย ซึ่งมีการรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวดกว่า จึงเข้าใจที่โครงการนี้จะดำเนินการในผู้ต้องขังหญิงและเด็กก่อน โดยเริ่มต้นน้อยๆ แล้วค่อยขยายผลต่อไป

นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรม **แทนรองประธานกรรมการ ทำหน้าที่ประธานการประชุม** กล่าวเพิ่มเติมว่า หากว่าดำเนินงานแล้วเกิดผลสำเร็จ สามารถเป็นตัวอย่างและขยายผลในพื้นที่ต่างๆ ต่อไป

นางสาวกนกอร ศักดาเดช ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร กล่าวว่า ในส่วนของสำนักหอสมุดแห่งชาติ ยินดีให้ความร่วมมือ และกรมศิลปากร มีหอจดหมายเหตุ จังหวัดยะลา ที่สามารถให้ความร่วมมือได้

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

วาระที่ ๔.๑ โครงการ “อ่านสร้างชาติ ซื้อหนังสือ ลดหย่อนภาษีได้”

นายณาน หงส์วิวัฒน์ เภรณัฐนิคมสมาคมนักจัดพิมพ์และผู้อำนวยการหนังสือแห่งประเทศไทย รายงานต่อที่ประชุมว่า สมาคมนักจัดพิมพ์และผู้อำนวยการหนังสือแห่งประเทศไทย ร่วมกับกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ดำเนินโครงการ “อ่านสร้างชาติ ซื้อหนังสือ ลดหย่อนภาษีได้ ” เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ และสร้างกระแสการรักการอ่าน แสวงหาความรู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และร่วมกันขับเคลื่อนให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ทั้งนี้ โครงการ “อ่านสร้างชาติ ซื้อหนังสือ ลดหย่อนภาษีได้ ” มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ เป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ และมีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งโครงการดังกล่าวจะสามารถสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนสนใจซื้อหนังสือเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสร้างกระแส

/การให้...

การให้หนังสือเป็นของขวัญ โดยการซื้อหนังสือ ในช่วงงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ในเดือนมีนาคม - เมษายน งานมหกรรมหนังสือระดับชาติในเดือนตุลาคม และในช่วงเทศกาลปีใหม่ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ ธันวาคม สามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ ๕,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ นอกจากประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการได้รับความรู้ที่เพิ่มขึ้นจากการอ่าน ยังจะ ได้รับการลดหย่อนภาษี รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการอ่านให้เกิดขึ้นในสังคม อีกทั้งภาครัฐจะสามารถเก็บภาษีได้เพิ่มมากขึ้นทั้งจากภาษีนิติบุคคลของสำนักพิมพ์ และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากผู้จัดทำต้นฉบับ รวมทั้งเป็นการกระตุ้นการใช้จ่าย และการเพิ่มเงินไหลเวียนเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ รวมทั้งยังทำให้ธุรกิจหนังสือขยายตัว

ระยะการดำเนินงาน ประกอบด้วย ๓ ช่วง คือ ๑) ช่วงเดือนตุลาคม ระหว่างงานมหกรรมหนังสือระดับชาติ ๒) ช่วงเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๒ ระหว่าง งานสัปดาห์หนังสือ แห่งชาติ และ ๓) ช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๑-๓๑ ธันวาคม ซึ่งเป็นช่วงเทศกาลปีใหม่

จากสมมติฐาน เมื่อเกิดการ ซื้อหนังสือในโครงการอ่านสร้างชาติฯ ทุกๆ ๕,๐๐๐ บาท จะถูกนำไปใช้ลดหย่อนภาษีเงินได้ส่วนบุคคลได้ ๔๙๐.๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๘ โดยคิดจากสัดส่วนการกระจายตัวของจำนวนผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในแต่ละระดับฐานภาษีของปี ๒๕๕๗ และทุกยอดซื้อหนังสือในโครงการ ๕,๐๐๐ บาท จะกระจายไปยังห่วงโซ่ผู้เกี่ยวข้องในธุรกิจหนังสือ (ผู้เขียน ผู้แต่ง ผู้สร้างงานต้นฉบับ โรงพิมพ์ สำนักพิมพ์ ฯลฯ) โดยรัฐบาลจะสามารถเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น ๖๘๔ บาท หรือคิดเป็น ร้อยละ ๑๓.๗

สำหรับ ผลกระทบโดยรวมของประชาชน โดย ข้อมูลจำนวนคนและปริมาณการใช้จ่ายในงานหนังสือ ปี ๒๕๖๐ พบว่า มียอดขายหนังสือรวม ๑,๒๖๔ ล้านบาท โดยมีนักอ่านรวมประมาณ ๒.๕๒ ล้านคน แบ่งออกเป็น งานมหกรรมหนังสือระดับชาติ มีนักอ่านประมาณ ๖.๐๖ แสนคน ยอดขายหนังสือจำนวน ๓๐๓ ล้านบาท งาน สัปดาห์ หนังสือ แห่ง ชาติ มีนักอ่านประมาณ ๘.๒๒ แสนคน ยอดขายหนังสือจำนวน ๔๑๑ ล้านบาท และ ในช่วงเดือนธันวาคมจากร้านหนังสือ ชี้นำ มีนักอ่านประมาณ ๑.๑ ล้านคน ยอดขายหนังสือ จำนวน ๕๕๐ ล้านบาท ทั้งนี้ ประมาณการจากผู้เข้าร่วมงานทั้งหมด พบว่า ร้อยละ ๗๐ ของผู้ซื้อหนังสืออายุเกิน ๒๐ ปี ซึ่งเป็นผู้เสียภาษีเงินได้ โดยนักอ่านหนังสือที่เข้าร่วมงาน ๓ ใน ๑๐ คน เป็นเยาวชน ซึ่งไม่มีรายได้เพื่อนำไปลดหย่อนภาษี ซึ่งโครงการนี้จะกระทบต่อผู้เสียภาษีจำนวนกว่า ๑.๗๗ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของนักอ่านรวม ๒.๕๓ ล้านคน โดยมียอดค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๕๐๐ บาท ต่อคน เมื่อไม่มีนโยบายกระตุ้นการใช้จ่าย

หากมีโครงการอ่านสร้างชาติฯ คาดว่าจะกระตุ้นให้เกิดการซื้อเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก ๕๐๐ บาท เป็น ๕,๐๐๐ บาท ต่อคน จะทำให้รายได้จากการเก็บภาษีเพิ่มขึ้น ๑,๐๔๘ ล้านบาท ซึ่งเป็นรายได้จากภาษีธุรกิจหนังสือ โดยคำนวณจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นรวมจากยอดซื้อที่เพิ่มขึ้นของผู้อ่านที่เป็นผู้เสียภาษี (๑.๗ ล้านคน X ๔,๕๐๐ บาท ต่อคน) ซึ่งธุรกิจหนังสือต้องชำระภาษีเพิ่ม ในอัตราร้อยละ ๑๓.๗ ในขณะที่รายได้จากการเก็บภาษีบุคคลธรรมดาลดลง ๘๘๓ ล้านบาท โดยคำนวณจากยอดซื้อหนังสือรวมของผู้อ่านที่เป็นผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (๑.๗ ล้านคน X ๕,๐๐๐ บาท ต่อคน) ที่ ถูกนำมาใช้ลดหย่อนภาษีในอัตราร้อยละ ๙.๘

ซึ่งที่ประชุมได้ให้ความคิดเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม รองปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า สนับสนุนแนวคิดนี้ ยอดซื้อจำนวน ๕,๐๐๐ บาทต่อคน มีความเป็นไปได้ และเสนอความคิดว่า จากการที่เคยซื้อหนังสือแจก

ให้ส่วน...

ให้ส่วนราชการ การทำบุญด้วยการบริจาคหนังสือ แทนการบริจาคด้วยเงินสด หรือการหนังสือเป็นของขวัญ ปีใหม่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างวัฒนธรรมการอ่านให้เพิ่มขึ้น ส่วนการรณรงค์ซึ่งจะเริ่มในเดือนธันวาคมนี้ เหลือเวลาไม่มาก ซึ่งอาจจะไม่ทันเวลา จึงควรขยายระยะเวลาไปถึงปีภาษี ๒๕๖๒

นายปรารพ เหล่าวานิช กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า จากการเป็นกรรมการนโยบาย การท่องเที่ยวแห่งชาติ พบว่ามีประเด็นคล้ายๆ กัน เช่น มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง ๕๕ จังหวัด โดยให้ผู้ที่เดินทางไป ท่องเที่ยวเมืองรอง สามารถนำใบเสร็จค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยว นำมาใช้เพื่อหัก ลดหย่อนภาษีได้ โดยขอเสนอว่า สามารถขยายระยะเวลาให้มากขึ้นได้หรือไม่ และในโรงพยาบาลจัดให้มีมุม อ่านหนังสือ ซึ่งเป็นหนังสือดีและทันสมัย โดยสังเกตเห็นว่าคนที่มารับบริการต่างสนใจอ่านหนังสือ และนำ หนังสือมาบริจาคเป็นจำนวนมาก และสถานที่อีกแห่งหนึ่งคือ คอนโดเนียม ที่จัดให้มีหนังสือหรือห้องสมุด เกิดขึ้นในคอนโด ซึ่งมีหนังสือบริจาคเป็นจำนวนมาก ทำอย่างไรจะให้มีกิจกรรมให้คนบริจาคหนังสือเพื่อเป็น การหมุนเวียนหนังสือ ชื้อหนังสือ และอ่านหนังสือกันมากขึ้น จากที่มีโอกาสไปงานสัปดาห์หนังสือหลายครั้ง พบว่า มีคนสนใจซื้อหนังสือเป็นจำนวนมาก แต่การจัดงานหนังสือมีเฉพาะในกรุงเทพฯ ซึ่งควรจะไปจัดงาน หนังสือตามภูมิภาคต่างๆ โดยอาจจะร่วมกับมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่าย

นายณาน หงส์วิวัฒน์ เภสัชกรสมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย กล่าวเพิ่มเติมว่า ประโยชน์ของโครงการนี้ ถ้าไปกระจุกตัวที่งานหนังสือ จะมีผู้ได้รับประโยชน์กลุ่มเดียว คือ เฉพาะคนในกรุงเทพฯ เท่านั้น และการจำกัดเฉพาะระยะเวลาการจัดงานหนังสือและช่วงสิ้นปีเท่านั้น สำหรับการขยายระยะเวลาในการซื้อควรจะเป็นตลอดทั้งปี และมูลค่าการลดหย่อนภาษีเพิ่มขึ้นจาก ๕,๐๐๐ บาท เป็น ๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท เนื่องจากหนังสือเป็นสินค้าที่มีความเฉพาะเจาะจง และประชาชนคนไทย มีความต้องการเข้าถึงหนังสือในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ดังนั้น หากสามารถขยายระยะเวลาลดหย่อนภาษีเป็น ตลอดทั้งปีจะมีประโยชน์มากกว่า เพราะหนังสือจะมีความจำเป็นต่อคนที่ต้องการเฉพาะเพียงบางช่วงในชีวิต ที่เขาต้องการจะเรียนรู้เท่านั้น

นายจรัญ หอมเทียนทอง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย เคยเสนอในรัฐบาลชุดที่แล้ว หนังสือไม่ควรจัดเป็นเทศกาล เช่นเดียวกับการ เบียดเบียนชีวิตที่รัฐบาลอนุมัติให้นำมาลดหย่อนภาษีได้ เช่นเดียวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านก็ เช่นเดียวกัน เช่น ห้องสมุดในคอนโดมิเนียม เพราะเจ้าของให้ความสำคัญกับการอ่าน ซึ่งเรื่องนี้เคยเสนอไป ในสมัยที่ ม.ร.ว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร ดำรงตำแหน่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ว่า ควรใช้นโยบาย one building one Library โดยกำหนดว่าอาคารใดสูงเกิน ๖ ชั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ขนาด ๖ ตารางเมตร ถ้าสูงเกิน ๒๐ ชั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ขนาด ๒๐ ตารางเมตร หรือเคยเสนอกระทรวงอุตสาหกรรมและ กระทรวงสาธารณสุขว่า ในทุกโรงงานควรมียุทธศาสตร์ และทุกโรงพยาบาลควรมียุทธศาสตร์หรือมุมอ่านหนังสือ มีหนังสือธรรมะ หนังสือเด็ก และหนังสือ How to ซึ่งประเทศไทยถึงเวลาแล้วที่ควรมี one building one Library ซึ่งคณะกรรมการฯ ชุดนี้ ควรดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างชัดเจน หรือห้องสมุดกรุงเทพมหานคร ตอนจัดกิจกรรมเทศกาลเมืองหนังสือโลก ซึ่งขณะนั้นมีห้องสมุดทุกเขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร แต่ปัจจุบันนี้ ไม่มีแล้ว โดยธุรกิจหนังสือเป็นธุรกิจที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามประมวลรัษฎากร ดังนั้น เรื่องหนังสือควร จัดทำมาตรการลดหย่อนภาษีได้เช่นเดียวกับการประกันชีวิต แต่จะทำอย่างไรให้สอดคล้องกับมาตรฐานหรือ กฎหมายเหล่านั้น หรือมาตรการ กระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลาย ปี (ช้อปช่วยชาติ) ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท ของ รัฐบาล ซึ่งประกาศกระทรวงการคลังต้องไม่มีภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะถ้ามีภาษีมูลค่าเพิ่มจะไปซื้อหนังสือตาม ห้างสรรพสินค้าหรือร้านหนังสือขนาดใหญ่ หนังสือก็ควรเป็นเช่นเดียวกัน ไม่ควรมีภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งประมวล

/รัษฎากร...

ราชการระบุว่า ธุรกิจหนังสือเป็นธุรกิจที่ ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะภาษีมูลค่าเพิ่มจึงเป็นต้นทุน ซึ่งสำนักพิมพ์ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่การซื้อกระดาษ เพลต มีภาษีมูลค่าเพิ่ม ทำให้สำนักพิมพ์รับภาระเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงผลักภาระไปอยู่ที่ผู้ซื้อหนังสือ ปัจจุบันยังไม่มีใครแก้ไขเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะเป็นเรื่องใหญ่มาก เช่น กรณีส่งหนังสือไปประเทศสหรัฐอเมริกา เพราะหนังสือคือความรู้ ไม่มีการจัดเก็บภาษีศุลกากร ดังนั้น ควรจะสามารถนำใบเสร็จจากการซื้อหนังสือมาลดหย่อนภาษีได้เหมือนค่าประกันชีวิต

นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรม แทน

รองประธานกรรมการ ทำหน้าที่ประธานการประชุม กล่าวว่า เห็นด้วยกับการขยายระยะเวลาเป็นตลอดทั้งปี เพราะจะได้รับประโยชน์มากกว่า

นางชมัยกร บางคมบาง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า คำว่าลดหย่อนภาษี เป็นการกระตุ้นยอดขายและทำให้เราสนใจหนังสือ แต่ในความเป็นจริงก็เอาไปลดหย่อนภาษีได้ไม่มากนัก ๕,๐๐๐ บาทต่อคน เป็นเรื่องยากที่คนจะซื้อหนังสือจำนวน ๕,๐๐๐ บาท แต่พอเข้ามาเป็นกระบวนการ ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเรื่องใหญ่ และยากมาก

นายจรัญ หอมเทียนทอง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า เป็นนโยบายของรัฐบาลในการรณรงค์ ซึ่งเป็นแค่ช่วงๆ เท่านั้น แต่ภาษีมูลค่าเพิ่มในวงการหนังสือเป็นเรื่องกฎหมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากมาก

นางสิริกร มณีรินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า เรื่องนี้ต้องไปหารือกับกรมสรรพากรเสียก่อน กรณีจะบริจาคเงินซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ไม่สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ เพราะกรมสรรพากรยึดหลักว่า เงินทุกบาทเป็นภาษีของประชาชน กรณีบริจาคเงินซ่อมแซมโบราณสถานสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ แต่บริจาคเงินซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ไม่สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ เพราะหนังสือไม่มีภาษีมูลค่าเพิ่ม

นายปรารพ เหล่าวาณิช กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า ปรัชญาในการลดภาษีของรัฐบาลนั้น ต้องการเอาเงินเข้ารัฐ ดังนั้น การลดภาษีจะมองแง่ของการประกัน รัฐบาลสามารถลดภาระได้อย่างไรก็ดี การอ่านเป็นการประเทืองปัญญา การอ่านเป็นการสร้างอย่างหนึ่ง จึงต้องมีการสร้างคำขวัญ และให้ความสำคัญกับหนังสือและการอ่าน

นางศรีพา ปานกุล ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณองค์การบริหารรูปแบบพิเศษ และรัฐวิสาหกิจ รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๔ สำนักงบประมาณ กล่าวว่า ควรทำเป็นแพคเกจให้มีความต่อเนื่องแล้วนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งหน่วยงานที่จะนำเรื่องนี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ควรจะเป็นหน่วยงานใด

นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม รองปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวเพิ่มเติมว่า จะจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมเรื่องมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นไทย หรือ สินค้าโอท็อป (OTOP) แล้วสามารถนำไปหักลดหย่อน ภาษีได้ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยกระทรวงการคลัง ดังนั้น มติประชุมควรให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง และให้กระทรวงการคลังนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

นายจรัญ หอมเทียนทอง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า สำนักงบประมาณควรให้ทุกหน่วยงานราชการมีการอ่านเป็นรายจ่ายประจำปี เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ มีงบประมาณดำเนินการในเรื่องการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งการจัดงานหนังสือในพื้นที่ต่างจังหวัดต้องใช้งบประมาณท้องถิ่น

/นางศรีพา...

นางศรีพา ปานกุล ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณองค์การบริหารรูปแบบพิเศษ และรัฐวิสาหกิจ รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๔ สำนักงบประมาณ กล่าวเพิ่มเติมว่า สำนักงบประมาณตั้งงบรายจ่ายประจำปี ซึ่งขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน เป็นอย่างไร และผลการประเมินเป็นตัวชี้วัดว่าในปีงบประมาณต่อไปจะได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งขณะนี้ปรับเปลี่ยนวิธีการตรวจสอบโดยมุ่งตรวจสอบที่ผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยในปี ๒๕๖๒ มีหลายหน่วยงานได้รับงบประมาณด้านส่งเสริมการอ่าน เช่น กรมส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณในการส่งเสริมการอ่านควรพิจารณาดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม รองปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวเพิ่มเติมว่า งบภารกิจ พื้นฐาน (function) ไม่ได้สามารถของงบประมาณได้ เพราะการส่งเสริมการอ่านควรเป็นงบประมาณของ หน่วยงานที่มีภารกิจหลัก คือกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงวัฒนธรรม และต้องมีกฎหมาย/ระเบียบรองรับ ให้สามารถทำได้ ในส่วนของกระทรวงมหาดไทยจะเป็นงบประมาณของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น งบของจังหวัด และงบภารกิจพื้นฐาน (function)

นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรม แทนรองประธาน กรรมการ ทำหน้าที่ประธานการประชุม กล่าวเพิ่มเติมว่า ควรปรับมาตรการซื้อหนังสือ ลดหย่อนภาษี ให้มีผลทั้งปี และปรับยอดซื้อหนังสือให้เพิ่มขึ้น

นายณาน หงส์วิวัฒน์ เภสัชกรสมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย กล่าวว่า โครงการฯ เสนอการซื้อหนังสือเพื่อนำไปลดหย่อนภาษี เห็นด้วยกับการขยายระยะเวลาการลดหย่อน ภาษี ซึ่งคล้ายกับการทำประกันชีวิต คือ ซื้อหนังสือสะสมได้ทั้งปี และนำไปลดหย่อนในช่วงปลายปี ส่วน ปริมาณการลดหย่อนขอกลับไปพิจารณาทบทวนอีกครั้ง ในส่วนของการซื้อหนังสือบริจาคและสามารถนำไป หักลดหย่อนภาษีได้นั้น เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งสำนักพิมพ์เป็นหน่วยงานที่ ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ต้อง รับภาระ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ในการซื้อวัตถุดิบทั้งหมด มีผลทำให้หนังสือมีราคาแพง ถ้าหากสำนักพิมพ์มี มาตรฐานเดียวกันทั้งหมด และไม่มีภาษีมูลค่าเพิ่ม ราคาหนังสือก็จะลดลงทันที ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ ผู้อ่าน โดยผู้อ่านทั่วไปมักจะซื้อหนังสือผ่านร้านหนังสือจะสามารถออกใบเสร็จรับเงินได้ แต่ถ้ารายละเอียด การใช้ลดหย่อนที่ต้องมีภาษีมูลค่าเพิ่ม ก็ไม่สามารถซื้อผ่านสำนักพิมพ์ได้โดยตรงเพราะติดเรื่อง ภาษีมูลค่าเพิ่ม หากว่าสามารถขยายระยะเวลาได้เป็นตลอดทั้งปี ก็น่าจะเป็นแรงกระตุ้นในการส่งเสริมการอ่าน และการ ซื้อหนังสือผ่านร้านหนังสือได้ สำหรับจำนวนยอดเงินซื้อหนังสือในงาน จำนวน ๕,๐๐๐ บาท เป็นตัวเลขที่ ไม่มาก และคิดว่า ๑๐,๐๐๐ บาท น่าจะเป็นตัวเลขที่เหมาะสม ถ้านับระยะเวลาการซื้อตลอดทั้งปี ซึ่งหาก เป็นการซื้อหนังสือเพื่อบริจาค ๑๐,๐๐๐ บาท ถือว่าเป็นตัวเลขที่น้อยมาก ซึ่งเหมาะสมกับหน่วยงานที่มี งบประมาณอยู่แล้ว แต่หากเป็นการลดหย่อนภาษีจะเหมาะสมกับประชาชน ทัวไปมากกว่า ซึ่งมองว่าเป็น เรื่องลดหย่อนภาษีคนละประเภท

นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรม แทนรองประธาน กรรมการ ทำหน้าที่ประธานการประชุม กล่าวเพิ่มเติมว่า ควรปรับเป็นทั้งปี และปรับยอดซื้อหนังสือเพิ่มขึ้น แล้วคนซื้อหนังสือไปบริจาคสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้หรือไม่

นายจรัญ หอมเทียนทอง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า กรณีซื้อหนังสือบริจาค ในกฎหมายกระทรวงการคลัง ถ้าเป็นนิติบุคคลสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ถึง ๒ เท่า แต่ถ้าเป็นบุคคล ธรรมดาไม่ได้ระบุไว้

/นายประดิษฐ์...

นายประดิษฐ์ โพธิ์ รอง อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการจะทำหนังสือถึงกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง เพื่อหารือในเรื่อง มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริม การอ่าน แล้วสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ โดยมียอดเงินซื้อหนังสือ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลาการซื้อหนังสือตลอดทั้งปี เพื่อให้กระทรวงการคลังนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป และขอให้ สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย เข้าร่วมหารือกับกรมสรรพากร กระทรวงการคลังด้วย หากกระทรวงการคลังต้องการข้อมูล/การชี้แจงเพิ่มเติม

มติที่ประชุม มอบหมายฝ่ายเลขานุการทำหนังสือถึงกระทรวงการคลัง ในเรื่อง มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการอ่านโดยสามารถนำไปหักค่าใช้จ่ายในการซื้อหนังสือตามจริง แต่สูงสุดไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท นำมาใช้เพื่อหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ระยะเวลาตลอดทั้งปี และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

- ไม่มี -

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(ลงชื่อ)

จัดทำรายงานการประชุม

(นายประดิษฐ์ โพธิ์)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

กรรมการและเลขานุการร่วม